

OS NOBOS
CANÇOS

ULTRÉYA

F. Goal.

882

Donations de D. Vo-
bana Lugon.
1958.

ULTREYA

Os nosos cantos

Pontevedra

1932

S

Dirixen estas publicacións:

Alvaro das Casas

Xosé Filgueira Valverde

Ramón Martínez López

Sebastián González García-Paz

Anton Fraguas e Fraguas

Xurxo Lourenzo Fernández

SUMÁRIO

Cantos da Patria

- 5 Himno Galego Pondal
7 Canto a Galicia Brañas
8 Galicia, Nai e Señora Cabanillas
9 Dous amores S. Golpe

Cantos dos Ultreyas

- 10 Keltia
11 Fanfárria Bouza, Brey
12 O Caidi
13 A Ducea

Cantos dos poetas

- 14 Negra Sombra Rosalia de Castro
15 Os teus ollos Curros Enriquez
16 O Sol da Primavera Lago Gonzalez
17 As Campañas tocan Alvaro das Casas

Romances

- 18 Doña Alda
 19 Camiña Don Sancho Cabanillas
 20 Mañanciña de S. Xohan
 21 Estábase un señor gato

Cantos do pobo

- 22 Cántigas, alalás, ruadas...

Cantos de fora

- 29 Himno Irlandés
 30 Cant de la Senyera Maragall
 31 Ay! Un galán de esta villa...
 32 Ultreya. Canto dos peleriños.

Cantos da Patria

Himno Galego

Que din os rumorosos
na costa verdecente
ó raio transparente
do prácido luar?

Que din as altas copas
do escuro arume arpado
co seu ben compasado
monótono fungar?

Do teu verdor cinguido
e de beninos astros
confín dos verdes castros
e valeroso chan

Non des a esquecemento
da inxuria o rudo encono.
Esperta do teu sono,
fogar de Breogán!

Estrofas dos Ultreyas

Que á nobre prole ensinem
fortísimos acentos
non mólidos concertos
que a virxes so ben están.

Mais os robustos ecos
que, ou Patria, ben recordas
das sonoras cordas
das arpas de Breogán.

Estima non se alcanza
c'un vil xemido brando
cal quen requer rogando
con vos que esquecerán.

Mais c'un rumor xigante
subrime e parecido
ô intrépido sonido
das armas de Breogán.

E. Pondal

Canto a Galicia

Casta dos celtas esperta axiña,
erte do fango da escravitú.
Patria da i-alma, teus ceibes cantos
enchan o mundo de norte a sur.

Dos meus pasados bendita terra.
nai amorosa da miña nai,
creva as cadeas que te asoballan
e cingue a croa da libertá.

Cantai galegos o himno xigante
dos pobos libres, dos pobos grandes
cantai galegos a idea santa
da independencia da nosa Patria.

Alfredo Brañas

Galicia nai e Señora

Galicia! Nai e Señora,
sempre garimosa e forte;
preto e lexos, onte, agora,
mañán... na vida e na morte!

A facenda, o creto, a vida,
o fogar... todo por ela!
Con Castela, ben querida,
aldraxada... sin Castela!

Sempre Nai, sempre Señora,
con leda cu cativa sorte;
preto e lexos; onte, agora,
mañán... na vida e na morte!

Xuremos:

Dereito ou torto,
sin mais alcuño ni-achecho,
doente ou san, vivo ou morto,
galego... soio galego.

Ramón Cabanillas

Dous amores

Dous amores a vida
gardar me fan;
a Patria i-o que adoro
no meu fogar.
A familia i-a Terra
onde eu nacín;
sin estes dous amores
non sei vivir.

Cando xa no meu peito
non sinta amor;
cando da miña Terra
non vexa o sol;
ven morte, ven axiña
cabo de mín,
que sin amor nin Patria
non sei vivir!

Salvador Golpe

Cantos dos Ultreyas

Keltia

Ei Armórica, Cornubia e Cambria
Scotia, Erin, Galicia e a illa de Man.

Son as sete nacións celtas
fillas do Pai Breogán.

Miña Patria Galicia
tí és, e ti serás,
cos teus verdes agros
o mais quente fogar.

Son os sete ciños brancos
os fillos dos Dedaniáns

Para tí, miña Patria,
nos beizos un cantar,
nos peitos a ledicia
da nosa moxedá.

A balandra dos Ultreyas
leva os corazóns por vela,
navega cara o futuro
toda Galicia vai n'ela.

Toda Galicia vai n'ela,
prenda do meu paladar
os mares, pol-o infindo,
que leviáns son de pasar.

Que leviáns son de pasar,
prenda do meu corazón,
os astros forman trisqueles
en cada constelación.

En cada constelación
óise cantar unha estrela:
"Alá vai a frol das naos;
toda Galicia con ela".

F. Bouza Brey

O Caidí

Brancas neves na montana
brancas as ondas do mar,
branca arela, miña Patria,
esta arela de cantar.

Rexos penedos no monte,
rexas proas pol-o mar,
rexa arela, miña Terra,
esta arela de te amar.

Ledas as augas da ria,
ledas as froles do val,
leda arela, miña Patria,
a arela de navegar.

Ei! rapaces, vinde logo,
imos todos a ruar;
na noite rompeu a lúa.
Ai! irmáns, que gloria dá.

A Ducea

Ultreya! Mozos Galegos,
do mar e da montana,
chegan limpas rayolas
de unha nova alborada.

Veñen os longos dias
que viu a nosa esperanza
no ensoño de esta leda
irmandade da raza.

Ei Terra, mozos galegos,
que a enseña azul e branca,
ceibe nos nosos ventos
estreite as nosas i-almas.

Cantos dos poetas

Negra Sombra

Cando penso que te fuches
negra sombra que m'asombras
ó pé dos meus cabezales
tornas facéndome mofo.

Cando maxino que és ida
no mesmo sol te m'amostras
i-eres a estrela que brila
i-eres o vento que zoa.

Si cantan és ti que cantas
si choran és ti que choras
i-és o marmurio do rio
i-és a noite, i-es a aurora.

En todo estás e ti és todo,
pra min i-en min mesmo moras
non me deixarás ti nunca
negra sombra que m'asombras.

Rosalía Castro

Os teus ollos

Cando se pon a lúa
tras dos penedos
choran as estreliñas
todas do ceo.
Tamén eu choro
cando non m'alumean
eses teus ollos.

Buscan os pitorreises
pra facer niños
a herba santa que nace
veira do río.
Eu busco solo
unha mirada meiga
d'eses teus ollos.

Ten a serena o canto
i-a serpe o alento,
o lago ten a onda
Dios ten o inferno.
Ti tes d'abondo
co que tes escondido
n'eses teus ollos.

Curros Enriquez

O sol da primaveira

Rompe o dia feitiçeiro
i-o ventiño brincadeiro
funga xa no piñeiral,
os cantores
reiseñores
cantan ledos pol-o val.

As fontañas e regueiros
marmullando mainos van,
non hai neboa nos outeiros
nin nas corgas, nin no chan.
Xa o orballo centilea
nas folliañas da herba mol:
Ou rapaces d'esta aldea,
vinde a ver nacer o sol.

Cantemos, cantemos todos,
cántigas da nosa Terra
o sol da verde Galicia
moita fartura alumea.

O sol da nosa aldea
bendito sea
que cobre os ceos de azul color
i-enche corgas e vales e montes
e regueiros e regos e fontes
de ventura, de vida i-amor.

M. Lago Gonzalez

As campaniñas tocan

As campaniñas tocan
—dlin dlon—
as campaniñas tocan
—dlon dlin—
miña nena bonita
imos durmir.

Cando unha nena é boa
nena neniña,
ten os cabelos d-oiro
boca miudiña,
e unhos ollos azues
como estrelañas.

Si durme ao sere noite,
veñen santiñas
tragnerlle froles brancas
roupiñas limpas,
e doce de ovos moles
n'unha cestiña.

Durme nena neniña,
—dlon dlin—
as campaniñas tocan
—dlin dlon—
Durme caraveliño
meu corazón!

Alvaro das Casas

R o m a n c e s

Doña Alda

A cazar saíu Don Pedro
a cazar como solía,
os seus cans levaba cansos,
Don Pedro mais canso ía.

Chegou a medio da serra,
para casa se volvíu,
chegou á porta da casa
esmorrente se caía.

Fágame a cama mi madre,
fágame a cama, mi vida,
que eu vou para a vida eterna,
que eu vou para a eterna vida.

A cazar saíu Don Pedro
a cazar, como solía,
os seus cáns levaba cansos,
Don Pedro mais canso ía.

Camiña Don Sancho

Camiña Don Sancho
mañanciña fria
a terra de mouros
a librar cautiva.

A veira da fonte
da fonte belida
as rendas de liño
lavaba a mociña.

De terra de mouros
Don Sancho volvía;
a i-alma na fonte
deixara cautiva.

R. Cabanillas

Mañanciña de San Xohan

Mañanciña de San Xohan,
mañanciña a mais garrida,
que baila o sol cando nace
e rí cando morre o día.

Onde vai Nosa Señora,
onde vai Santa María?

—Vai cara a banda do mar,
vai cara a banda da ría?

—Que diz a Virxe que diz,
que dice Santa María?

—Cal será a meniña, cal,
que colla a frol da auga fría?

—Non será dama nin deuda,
que será a princesa Aldina,
a princesa namorada,
filla do Rey de Galicia

Non hai outra como ela,
tan feitiña e tan bonita

c'aqueles seus ollos craros
do color d'auga da ría.

Soio ti Aldina serás
quen leve a frol de auga fría.

Estábase un señor Gato...

Estábase un señor gato
en silla de ouro sentado,
calzando media de seda
zapato branco e picado.
Preguntáronlle os amigos
se quería ser casado
con Michuquiña-Morena
que andaba alí d'el ó lado.
Fixose desentendido
do seu rango moi preciado,
mais indo un día tras ela
caéuse dende un tellado...
Médicos e ciruxanos
logo o dan por desahuciado
i-el logo fai testamento
en tono desconsolado:
«Ña madriña si m'eu morro
non m'enterren en sagrado,
entérrenme en campo verde,
onde a pacer vaia o gado,
déixenme a cabeza fora
i-o cabelo ben peinado
para que digan as xentes:
Este probe desdichado
non morreu de tabardillo
nin tampouco de costado,
que morreu de mal de amores
que é un mal desesperado!»

Cantos do pobo

O cantar do arrieiro
éche un cantar moi baixiño,
cando canta en Rivadavia
resoa no Carballiño.

Estreliña do luceiro
a da moita craridade;
Vaise o dia, vaise a noite,
vaise a nosa mocidade.

X Aluméame, alumea,
estrelina da fartura,
aluméame, alumea,
mentras non se pon a lua.

Si chove deixa chover
si orballa deixa orballare,
que eu ben sei de un abriguiño,
en que m'hei de ir abrigare.

Quen me dera en Lobeira,
quen en Lobeira me dera,
quen me dera en Lobeira,
Lobeiriña, miña terra.

San Benitiño de Monte Redondo,
hei d'ir alá, miña nai, sinón morro,
hei de levar unha bota de viño
e unha bola de pan do Porriño.

Lévame no carro, leva,
carreteiriño das uvas,
lévame no carro, leva,
comeréiche as mais maduras.

Nosa Virxe da Lanzada
que altiña se foi pór;
dalle o sol e dalle o vento,
dalle o mar, pol-o arredor.

Si vas a San Benitiño
non vaías ó de Paredes
que é moito mais milagreiro
San Benitiño de Lerez.

Meu Manoel, meu Manoeliño
meu Manoel, feito de cera,
quen me dera sel-o lume
que ó meu Manoel derretera.

O carballo da Portela
ten a folla revirada
que lla revirou o vento
n'unha mañán de xiada.

Son voltas, son voltas,
son voltas que o mundo dá,
son voltas, son voltas
da noite de Navidá.

Ai!, o carballo que é pequeno,
ai!, tamén ten pequena sombra,
ai!, a meniña que é pequena
ai!, pouquiño dote ll'abonda.

Porque choras miña prenda?
Porque teño de chorare,
pasou por min o meu mozo
e non me quixo falare.

Prende salgueiriño, prende,
prende na fonte serea,
tamén os meus ollos prenden
nas olladas de unha nena.

Pontevedra é boa vila,
da de beber a quen pasa,
a fonte na Ferrería.
San Bartolomé na praza.

Terra fría non da pan,
as mociñas da ribeira
na montaña non se afán.

Estreliña do luceiro
quen ten amores non durme
senón o sono primeiro.

Veña o pandeiro a ruar,
que estas son as mazarocas
que hoxe teño de fiar

Lanchiña que vas en vela,
leva panos e refaixos
pr'as mociñas d'Estribela.

Cantos de fora

Ai, Sálvora, aí San Vicente,
ai, Sálvora, adios Mourente,
ai Sálvora, boca da ría,
ai chegar o barco a Vilagarcía.

Pol-o mar abaixo vai unha troita de pé,
pol-o mar abaixo vai, quen a poidera coller.
quen a poidera coller, quen a poidera pillar,
pol-o mar abaixo vai, unha troita a nadar.

Pol-o mar abaixo, pol-o mar enriba,
pol-o mar abaixo, vai unha sardiña,
vai unha sardiña, vai un pexegueiro,
botando laranxas no mes de xaneiro.

Onde vas Carmiña, Carmiña, Carmela
co zapato baixo e a media de seda?
Ca media de seda, i-a media calada,
ven bailar Carmela, miña namorada.

Eu enamorar enamorar enamoreime,
enamoreime na veira do mar.

Eu enamorar enamorar enamoreime,
e non me puden desenamorar.

Ai Maruxiña non vaias á herba
ven o vento, Maruxa, toda cha leva,
toda cha leva, lévacha toda,
ai!, non vais, Maruxa, non seas tola.

Eu teño un canciño, bunito abofé,
que baila a muiñeira na punta d'un pé.
Na punta d'un pé, na palma da man.
Eu teño un canciño que baila o cancán.

Ai, Pepiño adios, ai Pepiño adios,
ai Pepiño, por Dios non te vaias,
a fuxir de nós, a fuxir de nós,
e morrer afogado na praia,
como nos pasou a nós.

Cantos de fora

Himno irlandés

Fare-well, for, I must leave thee
my own my native shore
and doom'd in foreing lands
to dwell, may never see the more;

For laws, our tyrant laws,
have, said, that seas must roll between
Old Erin and her faith-ful sons,
that love to wear the green.

Oh! we love to wear the green
Oh! how we love the green;
on native land we cannot stand
for wearing of the green!

Yet where so-e'r the exile lives,
tho' oceans roll betwen
thy faith-ful sons will fondly sing
"the wearing of the green".

Cant de la senyera catalana

Al damunt dels nostres cants
aixequem una senyera
que els farà mes trionfants.

Au, companys, enarborem-la
en senyal de germandat!
Au, germans, al vent desfem-la
en senyal de llibertat!
Que volei! Comtemplem-la
en sa dolça majestat!

O bandera catalana
nostre cor t'es ben fidel,
volarás com au galana
per damunt del nostre anhel;
per mirarte sobirana
alçarem els ulls al cel.

I et durement arreu en l'aire,
et durement i tu em durás:
voleiant al grat de l'aire,
el camí asenyalarás.
Dona veu al teu cantaire,
llum als ulls i força al braç.

Joan Maragall

Ay! Un galán de esta villa...

Romance asturiano

Ay!, un galán de esta villa,
ay!, un galán de esta casa,
ay! de lejos que venia,
ay! de lejos que llegaba.
—Ay! diga lo que él quería,
ay! diga lo que él buscaba.
—Ay! busco a la blanca niña,
ay!, busco a la niña blanca,
que tiene voz delgadina,
que tiene la voz de plata;
cabello de oro tejia,
cabello de oro trezaba.

.....
Ya viene la blanca niña
ya viene la niña blanca,
al pie de la fuente fría
al pie de la fuente clara,
que por el oro corría,
que por el oro manaba;
la tan fresca mañanica,
mañanica la tan clara;
ay!, venga la luz del día!
ay!, venga la luz del alba!

Ultreja

Canto dos peleriños framengos de Santiago

Dum Pater familias,
rex universorum
donaret provincias,
jus apostolorum;
Jacobus Hispanias
lux illustrat morum.

Primus ex apostolis,
martir Jerosolymis
Jacobus egregio
sacer est martirio.

Jacobi Gallaetia
opem roget piam;
glebe cujus gloria
dat insignem viam,
ut precum frequentia
cantet melodiam.

Herru Sanctiagu!
Got Sanctiagu!
E ultreja, e sus eja!
Deus, adjuva nos!

F-6001

Biblioteca